

Jaarplan 2022

Inhoud

Jaarplan 2022	1
1. Inleiding	3
2. Samenstelling rekenkamercommissie	3
3. Activiteiten	3
3.1 Inventarisatie onderzoeksonderwerpen	3
3.2 Groslijst 2022	3
3.3 Shortlist	3
3.3.1 Afvalinzamelingsbeleid	4
3.3.2 Lobbykracht Drentse gemeenten	5
3.3.3 Oplegnotitie afvalinzameling	5
3.3.4 Minimabeleid/energiearmoede	5
3.3.5 Ondernijning/integriteit	5
3.3.6 Coronacrisis	5
3.3.7 Grip op samenwerking	6
3.3.8 Omgevingswet	6
3.3.9 Ontwikkelingen volgen	6
4. Planning en begroting	6
4.1 Planning 2022	6
4.2 Begroting 2022	7

1. Inleiding

De rekenkamercommissie van de gemeente Coevorden controleert het gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan. De rekenkamercommissie onderzoekt of het gemeentebestuur haar werk doelmatig (efficiënt), doeltreffend (effectief) en rechtmatig (in overeenstemming met de wet) uitvoert. De rekenkamercommissie heeft daarbij een onafhankelijke positie. Het doel is om te leren van het verleden. Op deze wijze kan de rekenkamercommissie een bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van het lokale bestuur en het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de raad. Bij de keuze van de onderzoeksonderwerpen voor 2022 hebben wij gebruik gemaakt van de groslijst uit het onderzoeksprogramma 2021 aangevuld met enkele actuele onderwerpen. Achtereenvolgens gaan wij in op de samenstelling van de rekenkamercommissie, de onderzoeksonderwerpen, de shortlist, de uiteindelijke keuze van onderzoeksonderwerpen, de planning en de begroting.

2. Samenstelling rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie bestaat uit drie externe leden en twee interne leden (één uit een fractie die in het college vertegenwoordigd is en één uit een fractie die niet in het college vertegenwoordigd is). De rekenkamercommissie wordt ondersteund door een secretaris die ook voor de griffie werkt.

De rekenkamercommissie bestaat uit:

Externe leden : Roel de Boer (voorzitter), Mark Rouw, Wilfried Gerner (externe leden)

Interne leden : Henk Bouwers, Ferry Booijs, (raadsleden, in verband met de verkiezingen van de leden van de gemeenteraad tot 29 maart 2022)

Ambtelijk secretaris : Johan Kok

3. Activiteiten

3.1 Inventarisatie onderzoeksonderwerpen

In 2022 zijn verkiezingen voor de gemeenteraad gehouden waardoor de samenstelling van de raad is gewijzigd. De rekenkamercommissie heeft voor de selectie van onderwerpen er daarom voor gekozen de groslijst van het jaarplan 2021 te gebruiken, aangevuld met enkele door de leden van de rekenkamercommissie ingebrachte actuele onderzoeksonderwerpen. Deze onderwerpen zijn op de groslijst 2022 gezet. Het resultaat van de inventarisatieronde is in willekeurige volgorde op de onderstaande groslijst 2022 geplaatst.

3.2 Groslijst 2022

1. Afvalinzameling
2. Begraafplaatsenbeleid
3. Leegstand vastgoed
4. Leerlingenvervoer
5. Minimabeleid
6. Schuldhulpverlening
7. Regiodeal
8. Wmo Huishoudelijke hulp
9. Zelfstanding economisch beleid
10. RUD
11. Lobbykracht Drentse gemeenten
12. Coronacrisis
13. P&C cyclus

3.3 Shortlist

Wij hebben vervolgens alle onderwerpen beoordeeld aan de hand van de vastgestelde selectiecriteria. Belangrijk is dat het onderwerp moet leiden tot een onderzoek dat bijdraagt aan de missie en taak van de rekenkamercommissie. Het gaat hierbij onder meer om de kwaliteit van het lokaal bestuur, de controlerende rol van de raad en transparantie van het gemeentelijk handelen. Voorts moet het onderwerp een financieel, bestuurlijk en maatschappelijk belang hebben. Ook moet het onderwerp voor de rekenkamercommissie haalbaar zijn en passen binnen haar financiële en organisatorische mogelijkheden.

Na toetsing van de groslijst aan de selectiecriteria zijn de volgende onderwerpen op de shortlist geplaatst:

Nr.	Onderwerp	Afkomstig van	Opmerkingen
1	Oplegnotitie afvalinzameling in samenwerking rekenkamercommissies Emmen en Hogeveen	Samenwerkende rekenkamercommissies Coevorden, Emmen Hogeveen	De rekenkamercommissies Emmen en Hogeveen hebben onderzoek gedaan naar AREA en de afvalinzameling in Emmen en Hogeveen. De rekenkamercommissie Coevorden heeft een rekenkameronderzoek naar het afvalinzamelingsbeleid van de gemeente Coevorden afgerond.
2	Minimabeleid/energiearmoede	PAC D66	De fracties PAC/D66 willen graag onderzoek naar het minimabeleid: - Wat is de effectiviteit van de maatregelen die genomen worden. - wat is de effectiviteit van de maatregelen die genomen worden. Tijdens de inventarisatie bij de raadsfracties in 2020 is ook een relatie gelegd naar het armoedebeleid in brede zin, energie/ klimaatbeleid ("energiearmoede") en het onderwijs/ het voor- en vroegschoolse educatie (vve) beleid.
3	Planning-en-Controlcyclus	Intern/college	De P&C-cyclus is een belangrijk instrument voor de gemeenteraad, maar ook voor het college en de organisatie, om inhoud te geven aan sturing, beheersing, verantwoording en controle van de activiteiten van de gemeente. Het doorgronden van de stukken die onderdeel uitmaken van deze cyclus - de jaarrekening, de bestuursrapportages, de kadernota en de begroting – is echter niet altijd even makkelijk. Op basis van het nieuwe bestuursprogramma wil het college de opzet van de begroting aanpassen. De huidige programma-indeling zal worden verlaten. Voor de P&C cyclus 2023 zal worden aangesloten op het bestuursprogramma en geformuleerde doelstellingen en indicatoren.
4.	Ondermijning/integriteit	Intern/samenwerkende rekenkamercommissie Coevorden, Emmen, Hogeveen	De rekenkamercommissie Hogeveen heeft het initiatief genomen voor een onderzoek naar ondermijning en integriteit. Zij heeft de rekenkamercommissies Coevorden en Emmen gevraagd om daarin te participeren.

Binnen het budget voor de rekenkamercommissie is in beginsel ruimte voor één groot en twee kleine onderzoeken per twee jaar.

De rekenkamercommissie heeft ervoor gekozen in 2022 onderzoek te doen naar het minimabeleid/de energiearmoede. Dit is een actueel thema gezien de problematiek rond de sterk stijgende energieprijzen. Het minimabeleid stond al enkele jaren op de groslijst. Daarnaast pakt de rekenkamercommissie twee onderzoeken op in samenwerking met de rekenkamercommissies van Emmen en Hogeveen: een oplegnotitie voor de rekenkameronderzoeken Area/afvalinzameling en het onderwerp ondermijning/integriteit. Dit laatste onderwerp op initiatief van de rekenkamercommissie Hogeveen.

In het vierde kwartaal zal de rekenkamercommissie nader bezien of ook de Planning-en-Controlcyclus opgepakt wordt als rekenkameronderzoek.

3.3.1 Afvalinzamelingsbeleid

De rekenkamercommissie onderzoekt de uitvoering van het afvalinzamelingsbeleid. Dit onderzoek is gestart in 2021 en loopt door naar 2022.

Centrale onderzoeksvragen in dit onderzoek zijn:

1. In hoeverre sluit de huidige wijze van afvalinzameling, afvalscheiding en tarifiering aan op hetgeen de gemeenteraad voor ogen had toen het huidige afvalinzamelingsbeleid is vastgesteld?
2. Hoe effectief en efficiënt is het afvalbeleid en de bijbehorende uitvoering?
3. Welke aanbevelingen voor het afvalinzamelingsbeleid kunnen worden gedaan om daarmee te komen tot betere prestaties, zowel als het gaat om de scheiding van huishoudelijke afvalstromen als verlaging van de inzamelingskosten?

Dit onderzoek voert de rekenkamercommissie uit met ondersteuning van onderzoeksbureau Unravelling uit Arnhem. Afronding daarvan is voorzien in het eerste kwartaal 2022.

3.3.2 Lobbykracht Drentse gemeenten

De rekenkamercommissie Coevorden participeert in een gezamenlijk onderzoek van een aantal Drentse rekenkamercommissies. Samen met de rekenkamercommissies van de gemeenten Emmen, Assen, Coevorden, Aa & Hunze, Borger-Odoorn, Midden-Drenthe en Noordenveld wordt de lobbykracht van Drentse gemeenten onderzocht. Voor dit onderzoek is een begeleidingscommissie ingesteld met vertegenwoordigers van de rekenkamercommissies Emmen en Midden-Drenthe. De rekenkamercommissie Assen coördineert met ondersteuning van de rekenkamercommissie Coevorden het onderzoek. De samenwerkende rekenkamercommissies huren voor dit onderzoek een onafhankelijk onderzoeksbureau in: Bureau I&O Research uit Amsterdam.

Het onderzoek beoogt inzicht te geven in de effectiviteit van de lobby die vanuit de Drentse gemeenten wordt gericht op het nationale en Europese niveau. In hoeverre slagen de gemeenten erin de hun beschikbare macht om te zetten in effectieve beïnvloeding van Rijksbeleid (en Europees beleid) ten gunste van de gemeenten en inwoners van Drenthe? Het gaat er bij dit onderzoek om een beeld te geven van de effectiviteit van de lobby vanuit de Drentse gemeenten. Dat kunnen regionaal georganiseerde inspanningen zijn, maar ook lobbyactiviteiten vanuit een of enkele gemeenten. Het onderzoek focust zich dan ook met name op de leerpunten die het voor individuele gemeenten (groot en klein) kan opleveren.

3.3.3 Oplegnotitie afvalinzameling

De rekenkamercommissies van Emmen, Hoogeveen en Coevorden zijn voornemens na afronding van het rekenkameronderzoek naar het afvalinzamelingsbeleid van de gemeente Coevorden een gezamenlijk reflectieonderzoek te doen. Basis daarvoor vormen de verschillende rekenkameronderzoeken naar Area en de inzameling van afval in de gemeenten Coevorden, Emmen en Hoogeveen. In de drie onderzoeken zijn dwarsverbanden naar het afvalinzamelingsbeleid en de inzameling van afval door Area reiniging, het afvalinzamelbedrijf van de drie gemeenten. Naar verwachting zijn daaruit gezamenlijke conclusies en aanbevelingen te trekken over het afvalinzamelingsbeleid en de opdrachtgevers- en eigenaarsrol van Area.

3.3.4 Minimabeleid/energiearmoede

De sterk stijgende energielasten zorgen ervoor dat dit onderwerp zeer actueel is. De rekenkamercommissie werkt een onderzoeksopzet uit waarbij een belangrijke vraag is of, zo ja in welke mate, het gemeentebestuur in het armoedebelief rekening houdt met de gesignaleerde stijging van de energiekosten en de gevolgen daarvan voor de minima. Hoe robuust is het minimabeleid? De rekenkamercommissie wil ook in beeld brengen op welke wijze energiearmoede doorwerkt in het huisvestingsbeleid en het verduurzamen van sociale huurwoningen.

3.3.5 Ondermijning/integriteit

De rekenkamercommissies van Coevorden, Emmen en Hoogeveen verkennen de mogelijkheid van een rekenkameronderzoek integriteit openbaar bestuur in samenhang met het vraagstuk ondermijning. Daarbij ligt een relatie naar de bestuurlijke integriteit. Er zijn veel definities van ondermijning. We zien een vermenging van de "boven-" en "onderwereld". De georganiseerde criminaliteit maakt gebruik van uiteenlopende camouflagetechnieken: goed verbergen van drugslabs, gebruik van stromannen, goodwill kweken in de samenleving, kwetsbare personen afhankelijk maken of de inzet van technische middelen als versleutelde communicatie. Het is van belang dat het gemeentebestuur niet zelf gecompromitteerd raakt door criminelen (onbedoeld) te faciliteren. Vraagpunten bij dit onderzoek: hoe ervaren inwoners ondermijning? Wat is de invloed van ondermijning op het gedrag van leden het gemeentebestuur en het gemeentelijk beleid? Hoe gaat de raad om met integriteitsdilemma's? Er wordt naar gestreefd dit onderzoek in de eerste helft 2022 af te ronden en aan de raden aan te bieden. Met de rekenkamercommissies van Emmen en Hoogeveen vindt afstemming plaats over de inhoud van een gezamenlijk onderzoek.

3.3.6 Coronacrisis

De Coronacrisis heeft impact op de ambtelijke organisatie en de uitvoering van de bestuurlijke ambities. Daarnaast dient de vraag zich aan of mensen met een hulpvraag in voldoende mate gehoord worden en wat de mogelijke gevolgen voor de financiële positie van de gemeente zijn. Het rijk heeft door steun- en stimuleringsregelingen middelen aan de gemeente verstrekt. Hoe zijn deze geldstromen gelopen? Waarvoor zijn deze middelen aangewend?

De rekenkamercommissie heeft door het onderzoek in 2021 naar de huisvesting voor de scholengemeenschap De Nieuwe Veste het onderzoek naar de coronacrisis in 2021 niet kunnen oppakken. De commissie is voornemens in een later stadium door middel van een QuickScan in beeld te brengen hoe de gemeente heeft ingespeeld op de coronacrisis, hoe de geldstromen van het rijk naar de

gemeente en vervolgens naar de verschillende instellingen, verenigingen, ondernemingen in de gemeente Coevorden zijn gelopen en welke lessen voor de toekomst daaruit getrokken kunnen worden.

3.3.7 Grip op samenwerking

De ambtelijk secretaris van de rekenkamercommissie fungeert als secretaris van de raads werkgroep "Grip op samenwerking". De raad van Coevorden heeft gesignaleerd dat regionale samenwerking steeds belangrijker wordt. Naar aanleiding van een eerder onderzoek van de rekenkamercommissie wordt gezocht naar mogelijkheden om de positie van de raad bij samenwerkingsverbanden te verstevigen. De rekenkamercommissie "loopt mee" met de raads werkgroep "Grip op samenwerking". Deze werkgroep volgt, namens de raad, nauwgezet enkele belangrijke gemeenschappelijke regelingen. In afstemming met de accounthouders beoordeelt de werkgroep de cyclische stukken van de GGD, RUD en EMCO. Daarnaast is de werkgroep betrokken bij de verbetervoorstellen van de VDG-notitie "samen werken in Drenthe". Daarin staan nieuwe Drenthebrede afspraken voor de Drentse gemeenschappelijke regelingen.

3.3.8 Omgevingswet

Een vertegenwoordiger van de rekenkamercommissie "loopt mee" met de raad bij het proces ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze vertegenwoordiger woont de bijeenkomsten van de klankbordgroep van de raad bij en geeft waar nodig advies. Dat gaat niet over de beleidsinhoudelijke kant van de voorstellen, maar over de mogelijkheden voor de raad om daarbij zijn kaderstellende en controlerende rol te vervullen. De nieuwe Omgevingswet is van grote invloed op de gemeente. Hieraan zijn aanzienlijke gevolgen verbonden voor de gemeentelijke organisatie en de kaderstellende en controlerende rol van de raad. De geplande invoeringsdatum is enkele keren uitgesteld en voorsnog gepland op 1 januari 2023.

3.3.9 Ontwikkelingen volgen

Overleg Drentse rekenkamercommissies

De Drentse rekenkamercommissies hebben periodiek overleg over actuele ontwikkelingen. Ook vindt daar afstemming plaats over de mogelijkheden van gezamenlijk rekenkameronderzoek.

Landelijke ontwikkelingen

De leden en secretaris van de rekenkamercommissie volgen de landelijke ontwikkelingen op het gebied van rekenkamers en rekenkameronderzoek. Dit doen zij door:

- contact te onderhouden met andere rekenkamercommissies;
- selectief deel te nemen aan periodieke bijeenkomsten van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRK);
- selectief deel te nemen aan voorkomende trainingen, workshops en dergelijke;
- vakliteratuur te volgen.

Wet versterking decentrale rekenkamers

Om de rol van lokale rekenkamers te versterken is er een nieuwe wet in voorbereiding, de Wet versterking decentrale rekenkamers. Naar verwachting treedt de wet in 2022 in werking, maar besluitvorming daarover moet nog plaatsvinden. Een belangrijke wijziging ten opzichte van de huidige wet is dat raadsleden geen lid meer mogen zijn van een rekenkamer. Daarnaast krijgen de lokale rekenkamers meer bevoegdheden. Na inwerkingtreding van deze wet hebben de gemeenten één jaar tijd om de lokale situatie in overeenstemming te brengen met de nieuwe wet. Als de wet intreedt, zijn wij voortaan een rekenkamer in plaats van een rekenkamercommissie.

4. Planning en begroting

4.1 Planning 2022

De geplande doorlooptijden voor onze activiteiten staan in onderstaande tabel. Ook in 2022 willen wij de raads werkgroep "Grip op Regionale Samenwerking" ondersteunen en vergaderingen van de klankbordgroep "Omgevingswet" bijwonen. Dit zal binnen de bestaande capaciteit plaatsvinden.

De onderzoeken naar het Afvalinzamelingsbeleid en de Lobbykracht Drentse gemeenten loopt door van 2021 naar 2022. Deze onderzoeken worden uitgevoerd met inschakeling van externe onderzoeksbureaus.

Activiteit	Uitvoering	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Raads werkgroep "Grip"	zelf												
Klankbordgroep raad Omgevingswet	zelf												
Jaarverslag RKC 2021	zelf												

Activiteit	Uitvoering	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Jaarplan 2022	zelf												
Afvalinzamelingsbeleid	Uitbesteden	A/B	P	R									
Lobbykracht Drentse gemeenten	In samenwerking/uitbesteden			A/B	P	R							
Oplegnotitie afvalinzameling	In samenwerking												
Minimabeleid/energie-armoede	Uitbesteden					O				A	B		P
Ondermijning/integriteit	In samenwerking/uitbesteden				O		A/B	P		R			

O: Offertegesprekken
A: Ambtelijk wederhoor
B: Bestuurlijk wederhoor
P: Publicatie door RKC
R: Behandeling in raad

4.2 Begroting 2022

Kosten	Begroting 2022
Vergoedingen externe leden	€ 7.300
Onderzoek	€ 19.300
Overige kosten	€ 800
Totaalbudget	€ 27.400

Coevorden, 30 maart 2022

De rekenkamercommissie van de gemeente Coevorden,

voorzitter,

secretaris,

Roel de Boer

Johan Kok